

Záznam z úvodního jednání k řešení harmonizace stavů vodních útvarů 19. září 2017, Brno

Jednání se konalo z pověření expertů Česko – rakouské komise pro hraniční vody.

Jednání se zúčastnili - viz prezenční listina v příloze k tomuto zápisu.

Jednání zahájil Ing. Kinkor, který ve svém vystoupení poděkoval Povodí Moravy s.p. za umožnění uspořádat jednání v prostorách podniku.

Následně se všichni účastníci jednání představili a rakouská strana poděkovala české straně za uspořádání a přípravu jednání.

V prvním bodě programu, kterým byla diskuze o kritériích, která byla v předchozím období použita k vymezení společných vodních útvarů (dále jen VÚ), bylo diskutováno, na základě jakých kritérií byly vymezené současné společné vodní útvary. Z diskuze vyplynulo, že se jedná o VÚ společně spravované - ty co tvoří státní hranici mezi CZ a AT a mají pro obě strany stejný význam. O ostatních VÚ při společné hranici se obě strany informují na vzájemných jednáních pracovní skupiny „Rámcová směrnice“ Česko – rakouské komise pro hraniční vody, kde se rovněž posuzovaly rozdíly v hodnocení stavu.

RNDr. Čurda se dotázal na ambice skupiny, a připomněl, že rámcová směrnice EU o vodách požaduje, aby byla koordinována aktivita (požadavky na dosažení environmentálních cílů a zvláště všechny programy opatření) dvou států, tam, kde byl identifikován významný vliv. Toto vyvolává otázku, zda by neměly být řešeny spíše VÚ s přeshraničním vlivem než ty, které jen tvoří státní hranici. RNDr. Mlejnková uvedla, že právě na základě tohoto přístupu (tedy na základě kritéria, že jde o vodní útvary tvořící hranici) vznikla v roce 2015 tabulka s 12 vodními útvary. Vzhledem k tomu, že se počty VÚ, které používají jednotliví experti, liší, je potřebné počet těchto VÚ sjednotit.

Ing. Kinkor navrhl, aby byly definovány principy, na základě kterých budou určeny společné VÚ, tak aby tyto principy braly obě strany jednotně. Následně společně definovat finální počet VÚ, pro které obě strany vnímají jako přínosné vzájemně koordinovat přístup k dosahování jejich dobrého stavu. Mgr. Rosendorf zmínil, že vzhledem k tomu, že základní principy byly definovány před 12 lety, bylo by dobré tyto principy prověřit a aktualizovat. Dalším krokem by tedy bylo možné domluvit, které VÚ výše uvedené principy splňují.

Dipl. Ing. Froschauer upozornil na problémy v nejednotnosti při hodnocení výsledků laboratoří v průběhu posledních let, při kterých měly měření různých laboratoří na stejných tocích různé výsledky, což vede k tomu, že odsouhlasení malých toků vyvstává jako problematické. Vzhledem k tomu, že druhé období realizace RS již probíhá a diskuse o výběru VÚ na úrovni expertů v Komisi již proběhla, je dobré zdůvodnění nového posouzení velmi důležité.

Pro případné nové posouzení hraničních VÚ by se jevil jako smysluplný přístup Topdown (nejdříve odsouhlasení velkých významných toků, jako např. Dyje), protože dokonce ani zde nejsou ještě odsouhlasené některé základní informace jako např. zařazení Dyje mezi Vranovem a Znojmem (HMWB) nebo přírodní VÚ), což vyvolává různé cílové úkoly RS, které podmiňují různé nároky na zlepšování stavu toků.

Ing. Kinkor v reakci uvedl příklad řeky Odry, kde je řada VÚ oběma státy rozdílně hodnocena na úrovni silně ovlivněný a přirozený, nicméně experti obou stran mohou diskutovat otázku rozdílného přístupu a hodnocení, přičemž jedním z možných závěrů je, že vzhledem k rozdílným národním metodikám je hodnocení rozdílné.

RNDr. Čurda uvedl, že společné hodnocení je z tohoto pohledu až dalším krokem, přičemž není primární ambicí rozšiřovat počet společných VÚ. Snaha by však měla být soustředěna o vymezení těch vodních útvarů, kde je nutno koordinovat společné aktivity ke zlepšení stavu VÚ (tam kde je vliv na obou stranách nebo na straně sousedního státu), než pouze vodních útvarů, které tvoří společnou hranici. Z tohoto důvodu se jeví jako potřebné společně prověřit a aktualizovat kritéria určení současných společných VÚ. V případě, že byly tyto VÚ označeny za společné jen na základě kritéria „tvoří státní hranici“, je na místě otázka, zda je toto určení v současné době dostačující.

Mgr. Rosendorf uvedl, že část VÚ je ze svého principu společných. Na české straně 2 na Malši, na rakouské straně 9. Je zřejmé, že ani jedna strana nebude předělávat vymezení VÚ. Klíčem pro určení VÚ jako společného přeshraničního by mělo být působení přeshraničních vlivů, to znamená, že pokud na VÚ nejsou významné antropogenní vlivy, nemusí být označen jako přeshraniční společný VÚ (např. pramenný úsek Lužnice), protože zde není potřeba koordinovat společný postup. Naopak u jiných VÚ s významným vlivem, ale netvořících státní hranici, by bylo vhodné postupovat koordinovaně. Dále navrhl, aby se vycházelo z toho, kde se VÚ obou států překrývají (někdy i ve 100%, někdy jen okrajové úseky VÚ), což by mohl být první krok k určení společně spravovaných VÚ a nadále se u těchto VÚ zabývat hodnocením vlivů.

Dipl. Ing. Wagner uvedl, že na rakouském území se vymezují VÚ podle změny referenční biologické složky, na státní hranici byly vymezeny hraniční VÚ, jako ty které tvoří státní hranici, a žádný z těchto VÚ není identický s českým VÚ.

Ing. Foltýn uvedl, že proběhlo jednání, kde se experti shodli, kde začínají a končí české a rakouské VÚ, proto se z původních 8 stalo 7 společně spravovaných VÚ, na posledním jednání v roce 2015 bylo pouze 7 společných VÚ, proto by bylo vhodné vycházet z těchto určených VÚ.

RNDr. Čurda reagoval, že toto je otázka vymezení VÚ – jejich geometrie, ale aktuálně se hledá samotná definice pojmu „společně spravovaný vodní útvar“ a kritéria, která takovýto VÚ má z pohledu obou stran splňovat.

Ing. Kinkor navrhl, že česká strana naformuluje návrh definice pro „společně spravovaný vodní útvar“, případně doplní odpovídající tabulkou a pošle rakouské straně k doplnění do poloviny října. Rakouská strana s navrženým postupem souhlasila. Primárně se tedy budeme zabývat VÚ, které mají vazbu přímo

k průběhu státní hranice, nicméně pokud v navazujících krocích v rámci procesu plánování jedna či druhá strana dojde k závěru, že je potřeba seznam upravit, je samozřejmě možné VÚ ze seznamu odebrat nebo seznam doplnit. Jeví se jako přínosné v dalším kroku doplnit i geografickou interpretaci příslušných reprezentativních profilů.

Dále byla otevřena otázka aktivit v rámci pracovní skupiny WFD Česko-rakouské komise pro hraniční vody, jejíž činnost byla z personálních důvodů v roce 2015 přerušena. Česká strana ověří aktuálnost členů skupiny WFD a pošle rakouské straně k doplnění. Tato pracovní skupina bude nadále platformou pro řešení dalších otázek v problematice hodnocení společných VÚ.

Rakouská strana informovala, že mají k dispozici vyhodnocení společně spravovaných VÚ, i analýzu rozdílů jejich hodnocení mezi ČR a Rakouskem z plánů povodí 2015-2021, které české straně rádi poskytnou, referenční období použité pro hodnocení v plánech povodí 2015-2021 rakouská strana zjistí a poskytne společně s údaji.

V závěru jednání informovala rakouská strana, že před třemi týdny byly v Rakousku schváleny plány povodí, pan Siegel zašle české straně příslušné odkazy.

Pro porovnávání hodnocení stavů VÚ je dostatečný časový prostor, protože v ČR bude hodnocení stavů VÚ pro 3. plánovací období k dispozici v roce 2019.

Úkoly vyplývající z jednání:

Naformulovat návrh definice společně spravovaných útvarů a spolu s tabulkou s návrhem těchto VÚ je zaslat rakouské straně k doplnění zejména odpovídajícími rakouskými VÚ. Následně experti VÚ včetně definice vzájemně odsouhlasí a postoupí zmocněncům k oficiálnímu schválení.

Přes zmocněnce pověřit skupinu WFD, aby se nadále aktivně zabývala problematikou společných VÚ a harmonizací stavů těchto VÚ.

Naformulovat výsledek jednání a navržení dalšího postupu v dané problematice do návrhu protokolu z 26. zasedání Česko-rakouské komise pro hraniční vody.

Rakouská strana zašle odkaz na schválené plány povodí, spolu s mapovými přílohami.

Rakouská strana zašle české straně analýzu hodnocení rozdílů hodnocení stavu VÚ společně s informací o referenčním období.

